

[Bernhard Baunsgaard]

Jeg vil gerne føje til, at radikal indvandrpolitik kan ikke klares på grundlag af administrative ændringer. Jeg er totalt uenig med fru Jytte Andersen i, at vi kan klare det bare ad administrativ vej. Der kan gøres meget, og det burde være gjort. Det burde have været sådan i dag, at indenrigsministeren kunne pege på, at der var sket nybrud på en række punkter. Men det er ikke tilstrækkeligt. Det lovgrundlag, vi har i Danmark for indvandrpolitik, er for ringe. Der eksisterer ikke på dette område – for nu at henvise til ombudsmandens ord – en retstilstand, som det danske retssamfund kan være bekendt.

Jeg bør måske minde om allerede nu, at da Danmark søgte optagelse i EF, var en af de betingelser, som EF stillede, før Danmark kunne blive medlem, at der blev skabt et bedre grundlag for behandlingen af ikke-danske statsborgere. Det var ikke godt nok, det, der var, til, at vi kunne blive medlem af EF, og det er ikke væsentligt ændret siden. I 1972 vedtog folketinget det allermest nødvendige på området. Jeg understreger, at selve loven må ændres. Det udvalg, der i sin tid blev nedsat – bl. a. på grundlag af en debat, vi havde i forbindelse også med et spørgsmål fra min side her i salen så tidligt som i foråret 1977 – må fremskynde sit arbejde. Vi kan ikke blive ved med at vente.

Jeg skal senere i forbindelse med VS-forslagene vende tilbage til enkeltheder om dette lovgrundlag, men her understrege: vi må have et lovgrundlag, der fastslår de rettigheder, som en indvanderer har, og ikke nøjes med det, der i dag står i loven om udlændinges adgang til landet, hvor det karakteristiske er, at der står: udlændingen må ikke, han kan afvises, han risikerer at blive udvist, osv. osv. Der står bogstavelig talt intet om, hvilke rettigheder de har. Det er, ligesom om man har glemt, at det er mennesker, det drejer sig om; i hvert fald er det opfattelsen, at det er en slags andenklassens medborgere, som det gælder om at slippe af med hurtigst muligt og lempeligst muligt uden større ulejlighed.

Jeg vil gerne i den forbindelse derefter gå over til at behandle noget, som specielt kommer frem i redegørelsen. I begyndelsen af redegørelsen, i sin statistiske gennemgang af, hvad det er for et problem, det drejer sig om her, fastslår indenrigsministeren, at den årlige tilvækst i de senere år har været beskedent, og at væksten bl. a. skyldes familiesammen-

føringer. Jeg vil gerne stille ministeren det ganske konkrete spørgsmål: er det ikke muligt for ministeren at sørge for, at ansøgninger om familiesammenføringer behandles hurtigere, end det sker i dag? Man må jo desværre give de mennesker, der henvender sig til én, ret i, at det er uanstændigt, at det skal tage år, specielt når det sammenholdes med, at fremmedpolitiet efter anvisning fra ministeren stiller visse krav til disse mennesker, som ønsker at få deres familie herop, hvad der bør være muligt, og hvad der skal være muligt. Man stiller f. eks. krav til boligen. Undertiden stiller man sådanne krav til boligen, at ikke engang tilsvarende danske familier ville kunne have opfyldt disse boligkrav. Men all right, det gør man, og så skaffer fremmedarbejderen sig en bolig og betaler for den. Det er naturligvis en forholdsvis dyr bolig, han må betale for, samtidig med at han skal sende penge hjem, så familien kan leve i hjemlandet. Når det ene år efter det andet går med undersøgelse, så får han henvendelse fra boligforeningen om, at boligen er givet til en familie, ikke til en enlig, og hvis han ikke får sin familie herop, bliver han sat ud af boligen. Derefter er han tilbage, hvor han startede, og så afviser fremmedpolitiet familiesammenføringen, fordi han ikke har en passende bolig.

Det er utilfredsstillende, at man skal stå magtesløs over for de mennesker, der henvender sig og spørger: »Hvad er meningen? Må vi få vores familie herop, eller må vi ikke?« Man må ikke trække den slags sager så længe ud, at det i realiteten virker for disse mennesker, som om det bare er et omsvøb, idet man i virkeligheden ikke vil opfylde det, som man så smukt står og taler om i folketinget og andre steder.

Jeg vil gerne sige lidt om de betragtninger, som er fremført her vedrørende indvandrerne, fremmedarbejderne eller gæstearbejderne. Glosen er for mig det samme; det drejer sig i alle tilfælde om mennesker, og det er det afgørende for mig. Jeg vil gerne understrege, at netop i vekselvirkningen mellem indvandrernes kultur og dansk kultur er der mulighed for at skabe noget nyt til berigelse for os alle her i landet. Derfor skal vi være glade for denne mulighed.

Men også på dette punkt har jeg noget, jeg vil bede ministeren opklare. Her vil jeg igen henvise til den artikel, som fru Jytte Ander-